

ואז המלך מעכב את הדין עד זמן ידוע, אולי בין כך ובין כך יחזרו בתשובה. אם יחזרו - נקרעים הפתקים. ואם לא - המלך יושב, וכל אותם של בית הזכות עומדים לפניו, הפרוז קם ומכריז: פלוני עשה כך, מי ילמד עליו זכות? אם יש מי שילמד עליו זכות - פה. ואם לא - הוא נמסר לשוטר.

והבדל יודע הקדוש ברוך הוא למה צריך את כל זה? שלא כדי שלא יהיה פתחון פה לבני העולם, אלא להראות שהכל עושה בדרך אמת, ונוח לפניו מי שנצל מן הדין. ואם תאמר, מניין לנו? זה נמסר לחכמים. ואפילו למי שאין יודעים, מי שרוצה להסתפל, ישגיח במה שהוא בנגלה, וידע מה שהוא בנסתר, שהרי הכל בגון אחד. כל מה שמונה הקדוש ברוך הוא בארץ, הכל הוא כמו שלמעלה.

היום של ראש השנה הוא יום הדין, והמלך יושב בכסא הדין, השוטר בא ומכסה את פתח המלך ותובע דין. ואף על גב שהקדוש ברוך הוא אוהב את הדין, כמו שנאמר (ישעיה סא) כי אני ה' אוהב משפט, מנצחת אהבת בניו את אהבת הדין. ובשעה שהשוטר קם לטען דברים עליהם, הוא מצוה לתקע בשופר, כדי לעורר רחמים מלמטה למעלה באותו שופר.

אותו הקול עולה, כלול באש רוח ומים, ונעשה מהם קול אחד, ומתעורר קול אחר למעלה. כשאותו הקול מתעורר ממעלה וממטה, אזי כל הטענות שטוען אותו מקטרג מתערפכות.

ביום של ראש השנה יוצא יצחק

ובדין מלפא אחמיץ דינא, עד זמנא ידיעא, דלמא בין כך ובין כך יתדרון בתשובה. אי יתדרון, פתקין נקרעין. ואי לאו, מלפא יתיב, וכל אינון דבי זכותא קיימי קמיה, פרוזא קם וכריז, פלוני עבד כך, מאן יוליף עליה זכות, אי אית מאן דיוליף עליה זכות, יאות. ואי לאו, הא אתמסר לסנטירא.

ובלא ידע קדשא בריך הוא, אמאי אצטריך לכל דא. אלא בגין דלא יהא פטרא דפומא לבני עלמא. אלא לאחזאה דכלא עביד בארץ קשוט, וניחא קמיה מאן דאשתזיב מן דיניה. ואי תימא מנלן. האי, אתמסר לחפימי, ואפילו למאן דלא ידעי, מאן דבעי לאסתכלא, ישגח במה דאיהו באתגליא, וידע במה דאיהו בסתרא, דהא כלא פגוונא חדא, כל מה דפקיד קדשא בריך הוא בארעא, כלא איהו כגוונא דלעילא.

יומא דראש השנה, איהו יומא דדינא, ומלפא יתיב בכורסייא דדינא, סנטירא קא אתי וחיפי פתחא דמלפא, ותבע דינא. ואף על גב דקודשא בריך הוא רחים ליה לדינא, במה דאת אמר, (ישעיה סא) פי אני יי' אוהב משפט. נצח רחימו דבנוי, לרחימו דדינא. ובשעתא דסנטירא קם למטען מלין עליהו, פקיד למתקע בשופר, בגין לאתערא רחמי מתתא לעילא, בההוא שופר.

סלקא ההוא קלא, כלילא באשא ורוחא ומיא, ואתעביד מנייהו קלא חדא, ואתער קלא אחרא לעילא, כד ההוא קלא אתער מעילא ומתתא, כדין כל טענות דקא טעין ההוא מקטרגא מתערפבי.

ביומא דראש השנה, נפיק יצחק בלחודוי, וקרי לעשו, לאטעמא ליה תבשילין דכל עלמא, כל חד כפום אורחוי, דהא בההיא שעתא (בראשית כז) ותכהן עיניו מראות, דנפיק מגיה מאן דאחשון אפי ברין, ואתפרש,

לבדו, וקורא לעשו, להטעים אותו תבשילים של כל העולם, כל אחד כפי דרכו, שהרי באותה השעה (בראשית כז) ותכהן עיניו מראות, שיצא ממנו מי שהחשיף את פני הבריות, ונפרד, ושוכב